

🕒 2 min. 👁️ 📌 22-12-2010

Kan du mærke projektmennesket?

For mange mennesker er projekter den eneste måde at organisere deres hverdag på. De springer fra projekt til projekt uden at tænke over, hvad et projekt er –projektarbejdet er blevet hverdagen. Det har mange fordele, såsom et mere varieret og fleksibelt liv, hvor man ofte kan gøre det, man brænder for. Men det har også sine ulemper, blandt andet, at vi har sværere ved at mærke hinanden.

Skribentinfo

[Anders Fogh Jensen](#)

Filosof

www.filosoffen.dk

Fra rammer og relationer til kondomforbindelser

Hvis man vil forstå opstandelsen af projektsamfundet må man forstå den foregående samfundsorden. Perioden fra omkring 1750 og frem til 1950 var det disciplinære samfunds højglansperiode. Disciplinen udøvedes ikke mindst gennem en skarp opdeling af tid og rum.

Samfundet var opdelt i en række klart adskilte institutioner kendetegnet ved hver deres funktion. Fabrikken var produktionens sted, uddannelse fandt sted i skolen, helbredelse på hospitalet og fritid i hjemmet og på sportspladsen. Det hele var ydermere tildelt hver sin tid, hvor uddannelsen fandt sted i skoletiden, produktionen i arbejdstiden, samværet i fritiden.

1970'ernes antiautoritære opgør var ikke mindst et opgør med disciplinen. Det opgør landede på en anden måde, end man havde tænkt, nemlig som projekt. I stedet for den flade organisation fik vi den projektorganiserede organisation, hvor projekterne med løse og fleksible former erstattede disciplinens faste forudbestemmelser.

Relationerne eksternaliseredes til projektansættelser, konsulentarbejde og freelanceri. Sådanne relationer

vil jeg beskrive som 'kondomforbindelser'. Det er forbindelser, hvor man kan gå ind i hinandens liv, uden at behøve at tage ansvar for de konsekvenser man efterlader hos hinanden. Hvis du nogle gange synes, at du ikke kan mærke dem, du arbejder sammen med, er det måske fordi I arbejder med en kondomforbindelse.

Projektet er midlertidigt

Nok så vigtigt er det, at projekterne er midlertidige. Modsat disciplinens gentagelse (drift), forløber projektet kun én gang og det udløber. At det udløber, er ikke noget, der går op for én den dag de udløber. Det ved man fra begyndelsen. Og det gælder, både når vi taler arbejde, fritid og kærlighed.

Når individerne er i et projekt, kan de kun være sikre på, at det ikke vil gentage sig, hvorfor de hele tiden må forsøge at optimere deres chancer for at få et nyt projekt. Herved indstifter passagen sig som et vilkår, et klima i projektlivet. Passagen har altid været noget, der var farligt. Nu bliver denne fare et kronisk vilkår.

For at passere til andre projekter må man kunne forbinde sig og man må gøre sig til. I projektsamfundet handler det i høj grad om at gøre sig 'lækker' for at blive valgt til. Den vigtigste kompetence bliver derfor konnektionskompetencen, evnen til hele tiden at forbinde og afforbinde sig med andre.

Det bevirker en æstetisering, hvor man umiddelbart skal virke appetitlig, spændende og engageret. Hvis du nogle gange synes, at du ikke kan mærke dem, du arbejder sammen med, er det måske fordi I gør jer til.

Udmattelsen

Projektsamfundet fører et mere varieret liv med sig. Dets udfordring er det konstante krav om at hitte på. Om at finde på nye projekter, tage initiativ og bære det nye ud i livet. Hvor det tidligere var internaliseringen af den ydre kontrol og styring, der gjorde menneskene syge, er det nu i højere grad friheden og initiativet, der er problemet.

Det er ikke længere disciplinens pligt, men projektets initiativ, der belaster mennesket. Derfor går vi nu også ned på nye måder. Samtidig med at disciplinens rammer løsnedes eksploderede depressionsraten. Det er en anden type af lidelse end disciplinens neurose, hvor man falder ud. Man falder ud af hele det sociale spil i udmattelse og mister initiativkraften.

I forhold til projektsamfundet er depressionen en perversion. Den er alt det, man ikke skal være: sociofobi, initiativløshed, lavt selvværd. Man kunne frygte, at projektlivets passagevilkår vil øge uroen og udmattelsen. Så længe medicin fremstår som løsning på livets problemer, der har sine sociale sider, står projektsamfundet i psykofarmakaindustriens tjeneste. Hvis du nogle gange synes, at du ikke kan mærke dem, du arbejder sammen med, er det måske fordi I er så udmattede, inde bag den begejstrede facade.

Om forfatteren

Anders Fogh Jensen er filosof og ansat i Dispuk, hvor han underviser og har samtaler med ledere. Han er desuden foredragsholder og forfatter til bl.a. bøgerne Projektsamfundet og Projektmennesket. Læs mere her: www.filosoffen.dk (<http://www.filosoffen.dk>)

Læs mere

[Projektledelse \(http://www.lederweb.dk/Personale/Projektledelse/Artikel/80140/Projektledelse\)](http://www.lederweb.dk/Personale/Projektledelse/Artikel/80140/Projektledelse)

[Sådan projektleder du](#)